

educational activities, skills of critical and creative thinking, the ability to interact with all subjects of the educational process, various pedagogical situations, plan and build own pedagogical career, to learn throughout life.

Today, competence in the field of social sciences is the key of preserving national identity, protecting the unity and territorial integrity of Ukraine, the development of civic institutions, democratic and humanistic values of modern society.

The purpose of the article is to highlight the issue of using the potential of educational disciplines in training future teachers of social sciences for the national identity development of students.

Methods. The article uses methods of analysis, generalization, systematization of scientific sources and training programs for future teachers of social sciences.

The results. The article reveals the requirements for a modern teacher of social sciences, basic competencies, modern principles of training future teachers in the process of educational activities. The potential of educational disciplines «Civic education», «Biosociogenesis», «Theory and Methods of Teaching Socio-Political Disciplines», features of their teaching in higher education, focus on the needs of modern school are studied.

Originality. The generalized experience of using the potential of academic disciplines in the preparation of future social science teachers for the development of students' national identity was studied.

Key words: disciplines, training of teachers of social sciences, professional competencies, institution of higher education, society, students.

References

1. Bakka T.V. (2020). Pidhotovka maibutnoho vchytelia do navchannia hromadianskoi osvity v shkoli [Preparation of the future teacher for teaching civic education at school]. *Vyshcha osvita Ukrainy Teoretychnyi ta naukovometodychnyi chasopys*, (2 (77)), 75 – 81. [in Ukrainian].
2. Chernilevskyi D.V. (Ed.) (2010). Pedahohika vyshchoi shkoly [Higher school pedagogy]. Vinnytsia: AMSKP, Hlobus-pres. [in Ukrainian].
3. Iahupov V. V., Svystun V. Y. Student kak subekt uchebnoi deiatelnosti [Student as a subject of educational activity]. *New learning technologies: materials of the VI International Scientific and Practical Conference («Spiritual and moral education and professionalism of the individual in modern conditions»)* (Vol. 58, ch. 1, pp. 32-39). October 30-31, 2009, Kyiv-Vinnytsia, Ukraine: Institute of Innovative Technologies and Content of Education of the Ministry of Education and Science of Ukraine, Academy of International Cooperation and Creative Pedagogy.

Отримано редакцією 29.12.2020 р.

УДК 378.091.3

DOI: 10.31376/2410-0897-2020-3-44-176-184

РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ДО ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ВІДНОВЛЕННЯ ЗДОРОВ'Я У МАЙБУТНІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Твердохлебова Юлія Михайлівна

аспірантка

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

e-mail: shiinna@ukr.net

ORCID ID: 0000-0003-0752-052X

Красілов Андрій Дмитрович

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики фізичної культури

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

ORCID ID: 0000-0001-6167-3151

Важливою є проблема формування в майбутніх фахівців фізичної культури і спорту вмінь використання сучасних технологій відновлення здоров'я в майбутній професійній діяльності. У статті відзначено, що формування готовності до використання технологій відновлення здоров'я в професійній діяльності передбачає застосування технології, спрямованої на освоєння системи знань про особливості використання засобів відновлення, притаманних професії фахівця з фізичної культури і спорту; моделювання досвіду їх застосування у вирішенні професійних задач і безпосередній навчальній практиці; розширення мотиваційно-ціннісної сфери і

досвіду самопізнання.

Ключові слова: професійна підготовка, майбутні фахівці фізичної культури і спорту, уміння використання технологій відновлення здоров'я, педагогічні умови, готовність, педагогічний експеримент.

Постановка проблеми. Нині однією з істотних проблем в спорті є проблема відновлення працездатності після фізичних навантажень. Рівень сучасної підготовки спортсменів передбачає зростання фізичних і психічних навантажень, що, ц свою чергу, буде збільшувати і ступінь втоми. Здатність долати її значною мірою обумовлюється досягненням спортивних результатів. Високі навантаження, які переносять спортсмени, вимагають інтенсивного пошуку засобів відновлення їх працездатності в умовах оптимізації тренувального процесу, а також при підготовці до змагань і в період їх проведення. Тому знання закономірностей розвитку втоми і відновлення організму спортсмена має важливе теоретичне і практичне значення.

Зростання результатів у різних видах спорту можна пояснити впровадженням у підготовку спортсменів науково обґрунтованих засобів управління тренувальним процесом і відновлення організму спортсменів [2; 4]. У першому випадку йдеться про застосування навантажень зі значними обсягами та інтенсивністю, збільшення участі в підготовчих і основних змаганнях протягом року, у другому – про широке впровадження в систему підготовки комплексу відновлювальних засобів, що значно поліпшують спортивну працездатність за рахунок підвищення можливостей систем організму переносити високоінтенсивні тренувальні й змагальні навантаження, а також за рахунок зниження травматизму і захворюваності як початківців, так і висококваліфікованих спортсменів.

Тому важливою є проблема формування в майбутніх фахівців фізичної культури і спорту (ФКіС) у процесі професійної підготовки вмінь використання сучасних технологій відновлення здоров'я в майбутній професійній діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. До теперішнього часу накопичено досить значну кількість теоретичних і практичних даних, що обґрунтовують необхідність використання відновлювальних засобів: і наводяться розроблено їх класифікації, запропоновано нові варіанти і методики практичного використання окремих засобів відновлення в системі спортивного тренування, а також їх комплексів. Безперечно, необхідний ефект може дати тільки комплексний підхід до використання різних засобів відновлення [3; 5; 6].

Значний внесок у розвиток теорії спорту зробили вітчизняні вчені Г. Арзютов, С. Бубка, М. Булатова, М. Дутчак, Г. Лисенчук, І. Максименко, І. Медведєва, В. Платонов, Ю. Шкрєбтій, Ю. Бріскін, Л. Волков, В. Костюкевич, М. Линець, А. Магльований та ін. Дослідники розкрили у своїх працях провідні напрям оптимізації підготовки спортсменів, наголошуючи, що спортивне тренування становить педагогічно організований процес спортивного вдосконалення, спрямований на розвиток певних якостей, здібностей і формування необхідних знань, умінь і навичок, які обумовлюють готовність спортсмена до досягнення найвищих результатів. Спортивне вдосконалення в процесі тренування передбачає використання цілої сукупності тренувальних і позатренувальних факторів, що дозволяють цілеспрямовано впливати на спортсмена і підвищувати рівень його підготовленості, але навіть оптимальна робота не може тривати дуже довго, тому що енергетичні ресурси організму обмежені.

Концептуальні, теоретичні й методичні засади професійної підготовки фахівців у галузі ФКіС розкрито в роботах О. Ажиппо, В. Бальсевич, Ю. Лянного, Л. Матвєєва, О. Міхеєнка, В. Приходько, П. Рибалка, В. Столярова, О. Томенко та ін. Методичні аспекти підготовки фахівців фізичної культури і спорту розглядали А. Гладішев, В. Пономарьов, О. Сайкіна та ін.

Проте досліджень, які були б присвячені різним аспектам проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до використання сучасних технологій відновлення здоров'я у майбутній професійній діяльності та формування відповідної готовності, не виявлено.

Формулювання мети статті: розкрити результати експерименту з формування готовності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до використання сучасних технологій відновлення здоров'я в майбутній професійній діяльності.

Виклад основного матеріалу. Соціальним замовленням сучасного українського інформаційного суспільства є сформовані у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту вміння використання сучасних технологій відновлення здоров'я в майбутній професійній діяльності. Відповідно до цього було визначено мету – формування готовності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до використання сучасних технологій відновлення здоров'я у майбутній професійній діяльності.

Базисом авторської моделі є позиції методологічних підходів (цілісний, діяльнісний, диференційований, антропологічний, редуційний, «self-made-man»-підхід) до професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту [9; 10].

Цілісний підхід у педагогічному дослідженні орієнтує на осмислення педагогічної реальності як єдиного системного цілого. Положення діяльнісного підходу дають можливість забезпечити формування складових готовності майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту до використання здоров'явідновлювальних технологій у професійній діяльності. Відповідно до контексту нашого дослідження використання здоров'явідновлювальних технологій у професійній діяльності вимагає від фахівця фізичної культури та спорту системи базових знань про особливості антропометричного розвитку та його співвідношення із допустимими фізичними навантаженнями, що затверджує редуційний підхід. Диференційований підхід у підготовці майбутніх фахівців ФКіС – це комплекс організаційно-педагогічних заходів, спрямованих на залучення майбутніх фахівців ФКіС до рухової активності на основі обліку індивідуальних відмінностей в стані здоров'я, рівня фізичного розвитку і фізичної підготовленості, мотивації до ефективної рухової діяльності, а також гендерних відмінностей, створення на основі цих особливостей гомогенних груп та варіативність фізичної підготовки в цих групах. Антропологічний підхід до підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту до використання здоров'явідновлювальних технологій у професійній діяльності зобов'язує нас спиратися на основні теоретико-методичні аспекти системи тренування та відновлення спортсменів. У рамках нашого дослідження використання «self-made-man»-підходу передбачає, що фізична культура і спорт має спрямовуватися на формування у майбутніх фахівців ФКіС не тільки визначених фізичних якостей, але й глибоких знань про свій організм, про засоби цілеспрямованого впливу на фізичний стан, збереження та зміцнення здоров'я, а крім того – на формування індивідуальної відповідальності, відповідних інтересів, потреб, ціннісних орієнтацій і рефлексії власної реальної поведінки та способу життя.

В основу моделювання професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту до використання здоров'явідновлювальних технологій у професійній діяльності ми поклали систему принципів: загальнодидактичних (індивідуалізації; міцності знань, умінь і навичок; доступності; свідомості; активності і самостійності; систематичності і послідовності; науковості; наочності); дидактичних принципів підготовки фахівців ФКіС (доцільності і практичності; керованості та підконтрольності; позитивної мотивації; смислової і перцептивної «наочності»; плановірності і поступовості; методичного динамізму і прогресування; функціональної надлишковості та надійності; міцності та пластичності); специфічних принципів використання сучасних технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС (безперервність застосування відновлювальних заходів; комплексність застосування відновлювальних заходів; взаємообумовленість ефективності навчально-тренувального процесу і застосування відновлювальних заходів; творчий підхід до відбору технологій відновлення).

Для визначення сутності та структури готовності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до використання сучасних технологій відновлення здоров'я у майбутній професійній діяльності ми розглянули особливості процесу високих тренувальних навантажень та спеціальні відновлювальні заходи, які сприяють відновленню. Вони поділяються на чотири групи засобів: педагогічні, психологічні, гігієнічні, медико-біологічні [1; 7; 8].

Проведений аналіз дозволяє означити поняття «здоров'явідновлювальні технології у професійній діяльності фахівців ФКіС» як систему впливів на цілісний освітньо-тренувальний

процес, які організуються для медичної і психолого-педагогічної профілактики, корекції негативних фізіологічних, психологічних і особистісних станів та включають фізкультурно-оздоровчі та рекреаційні програми, методи та засоби відновлення здоров'я та працездатності.

Готовність майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту до використання здоров'явідновлювальних технологій у професійній діяльності – це інтегральне особистісне утворення, що включає прагнення, мотиви та установки до використання засобів здоров'явідновлення у професійній діяльності, професійно орієнтовані знання, вміння й навички, особистісні та професійно значущі якості, наявність яких забезпечить можливість успішної діяльності щодо повернення здоров'я та працездатності осіб, які систематично займаються певним видом спорту та беруть участь у спортивних змаганнях

У моделі відповідно до визначеної мети відображено формування складових компонентів готовності майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту до використання здоров'явідновлювальних технологій у професійній діяльності: мотиваційно-аксіологічний компонент (оволодіння цілісним змістом діяльності шляхом формування перспективних, внутрішньо вмотивованих ліній, дій, соціальних установок, інтересів, потреб і мотивів); когнітивний компонент (знання) представлений через тезаурус педагогічного дослідження, тобто систему понять про засоби відновлення у фізичній культурі і спорті, яким повинен оволодіти майбутній фахівець з фізичної терапії, ерготерапії; фізкультурно-оздоровчий компонент (синтез професійних умінь і навичок використання засобів відновлення).

Процес підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту до використання здоров'явідновлювальних технологій у професійній діяльності передбачає вдосконалення змісту (удосконалення змісту фахових дисциплін (акцент на технологіях відновлення здоров'я), спецкурс «Технології відновлення здоров'я фахівців ФКіС»), методів (проблемні, дослідницькі, інтерактивні, ігрові, проектні) і засобів (Інтернет-ресурси; професійно-орієнтовані завдання; засоби відновлення працездатності) навчання та форм (проблемні лекції; семінари; виробнича практика; самостійна робота; індивідуальна робота) організації навчальної діяльності студентів.

Результатом реалізації моделі є позитивна динаміка рівнів готовності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до використання здоров'явідновлювальних технологій у професійній діяльності.

У процесі проведення дослідження були сформовані контрольна (КГ) і експериментальна (ЕГ) групи. До контрольної групи увійшли студенти 4 і 5 курсів спеціальності «Фізична культура і спорт», процес навчання яких не акцентувався на формуванні умінь використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності, в кількості 139 осіб. До експериментальної групи увійшли студенти 1 і 2 курсів спеціальності «Фізична культура і спорт», навчання яких проходило з поглибленою спрямованістю на формування умінь використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності в кількості 145 осіб. Відповідно до логіки дослідження експериментальна робота почалася з вивчення рівня знань студентів спеціальності «Фізична культура і спорт», мотивів вибору професії фахівця фізичної культури і спорту, знань специфіки професійної діяльності, особливостей прийняття студентом технології формування умінь використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності, що зажадало від нас розробки показників та критеріїв оцінки проявів умінь використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності.

Констатувальний етап експерименту показав наявність у студентів КГ та ЕГ середнього рівня сформованості мотивації, знань, здібностей, умінь, що пов'язані з використанням технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності. Результати опитування майбутніх фахівців ФКіС щодо чинників, які заважають їм отримувати якісні знання про використання здоров'явідновлювальних технологій у професійній діяльності з обраного фаху свідчать, що серед усіх опитаних студентів 16,20% з них вказують на відсутність бажання отримувати якісні знання з обраного фаху; 12,32% студентів не вбачають у цьому потреби; 15,65% респондентів вказують на відсутність необхідної літератури; 13,09%

опитаних стверджують про недостатню кількість необхідної інформації; 18,84% студентів вважають що одним з важливих чинників, які заважають отримувати якісні знання з обраного фаху є недостатня кількість здоров'явідновлювальних заходів; 7,56% опитаних стверджують про недостатню кількість здоров'явідновлювальних технічних засобів; важко відповісти – 16,34% опитаним студентам. Тільки 18% з них реалізують в достатньому обсязі творчий і професійний потенціал у період проходження педагогічних практик. На підставі отриманих даних нами було зроблено висновок, що формування умінь використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності та їх специфіка не є для майбутніх фахівців ФКіС значущим умовою професійного саморозвитку.

При існуючій системі професійної підготовки фахівців ФКіС у ЗВО, студенти спеціальності, приступаючи до самостійної діяльності і маючи достатній рівень сформованості окремих професійних компетентностей, не здатні ефективно виявляти свої професійні знання, вміння і навички щодо використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності. Отримані в ході констатувального експерименту результати контрольної групи були використані для порівняння з результатами експериментальної групи після завершення формувального експерименту.

Ефективність реалізації моделі залежить від комплексу взаємодоповнюючих педагогічних умов як сукупності заходів (об'єктивних можливостей) освітнього процесу. Виявлення педагогічних умов, що сприяють формуванню умінь використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності, здійснювалося виходячи з змістовних особливостей побудови навчального процесу, структурних компонентів і характеристики ключових компетенцій фахівця з фізичної культури і спорту. Нами були виокремлені такі педагогічні умови, що сприяють формуванню умінь використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності:

- 1) самостійна освітня діяльність з вивчення сучасних технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС та їх рефлексія;
- 2) педагогічна підтримка індивідуальності вибору технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у процесі інтеграція теорії і практики;
- 3) наскрізна виробнича практика та уведення інтегральних спецкурсів «Технології відновлення здоров'я фахівців ФКіС».

Значущою умовою формування умінь використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності є інтеграція дисциплін спеціалізації та розробленого нами спецкурсу «Технології відновлення здоров'я фахівців ФКіС», що забезпечує освітнє середовище, що сприяє формуванню професійних компетентностей виходячи із специфіки даної діяльності.

Мета спецкурсу – розширити рамки освітнього процесу у ЗВО за рахунок широкого використання елементів практико-орієнтованого навчання: дослідження специфіки формування умінь використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності, використання ділових ігор і тренінгів, різноманітних форм залучення студентів до безпосередньої практики (тренування, організації підготовки до спортивних змагань, робота зі спортсменами в циклі річної підготовки до змагань); розвиток навичок роботи в колективі (вміння знаходити і виробляти спільні рішення, керувати і підкорятися, брати на себе ініціативу і т.д.) тощо. У ході експерименту було апробовано програма створеного нами спецкурсу «Технології відновлення здоров'я фахівців ФКіС», яка складається з таких взаємодоповнюючих модулів: «Індивідуальний стиль діяльності в аспекті використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС» (14 год.); «Специфіка професійної діяльності з відновлення здоров'я фахівців ФКіС» (16 год.); «Характеристики, що визначають ефективність використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС» (20 год.).

Запропонований спецкурс дозволив розширити практико-орієнтовану діяльність студентів, спрямовану на використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності, пошук оригінальних рішень поставлених завдань, розвиток

імпровізації, інтуїції у виборі рішень, потреби в саморозвитку, самовдосконаленні. Для методичного супроводу спецкурсу було розроблено навчальний посібник «Використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС», що включає робочу програму, курс лекцій, практичні завдання, діагностичний матеріал для оцінки та самооцінки, основну, додаткову і наукову літературу.

Розроблений комплекс педагогічних умов був перевірений нами під час експериментальної роботи.

В якості структурних одиниць, що відображають процес формування умінь використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності, виступали навчально-педагогічна, науково-дослідницька діяльність та самостійна робота студентів. Нами були виділені етапи формування умінь використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності, для кожного з яких були визначені засоби формування і критерії оцінювання.

Перший, мотиваційно-когнітивний, етап був спрямований на усвідомлення студентами специфіки професії через аналіз навчальних занять в рамках дисциплін спеціалізації з метою виявлення особливостей відновлювальної діяльності фахівців фізичної культури і спорту. У зміст дисциплін спеціалізації були включені спеціально розроблені лекційні та практичні заняття, що сприяють усвідомленню розуміння специфіки майбутньої професійної діяльності.

Другий, системний, етап характеризувався активізацією студентів у розвитку професійних якостей, необхідних в майбутній професійній діяльності для використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності; аналізом причиново-наслідкових зв'язків; накопиченням спеціально-професійних компетентностей. На заняттях дисциплін спеціалізації студентам пропонувалося самостійне виконання практико-орієнтованих завдань (проведення фрагмента спортивного тренування, вирішення спеціально підібраних ситуацій з подальшим обговоренням усіма учасниками).

На третьому, креативно-змістовному, етапі увага приділялася самостійності студентів у формуванні умінь використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності, який формувався в ході педагогічних практик. Студенти під наглядом викладачів самостійно розробляли програми відновлення здоров'я фахівців ФКіС різного спрямування, здійснювався детальний груповий аналіз таких програм. На цьому етапі відбувалося критичне переосмислення змісту технологій з позиції їх критичного сприйняття; усвідомлення своїх специфічних особливостей.

Четвертий, рефлексивний етап, інтегрував в системне ціле всі складові процесу формування умінь використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності. На цій стадії відбувалося оформлення особистісного ставлення і самооцінка сформованості умінь використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності.

На кожному з етапів формувався певний рівень необхідних професійних компетентностей; розвивалася здатність вибирати оптимальні форми, засоби і методи індивідуальної діяльності з використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності.

Рівень сформованості компонентів готовності до використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності діагностували в аспекті мотивації до такої діяльності, освоєння теоретичних знань і практичних умінь і навичок на основі розроблених критеріїв поведінкового, знанневого та операційно-результативного через показники, таких як: мотивація, знання засобів відновлення спортсменів, умінь використання технологій відновлення здоров'я, рефлексія.

Результати, отримані після формувального експерименту показали, що рівень сформованості компонентів готовності до використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності був достовірно більш високим у експериментальної групи (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка середніх значень по кожній групі (%)

Компоненти	Критерій	Показник	ЕГ	КГ
Мотиваційно-аксіологічний	Поведінковий	мотивація	55%	17%
Когнітивний	Знаннєвий	знання засобів відновлення спортсменів	25%	21%
Фізкультурно-оздоровчий	Операційно-результативний	уміння використання технологій відновлення здоров'я	18%	10%
		рефлексія	52%	50%

Динаміку середніх за кожним з показників візуально відображено на рис. 1.

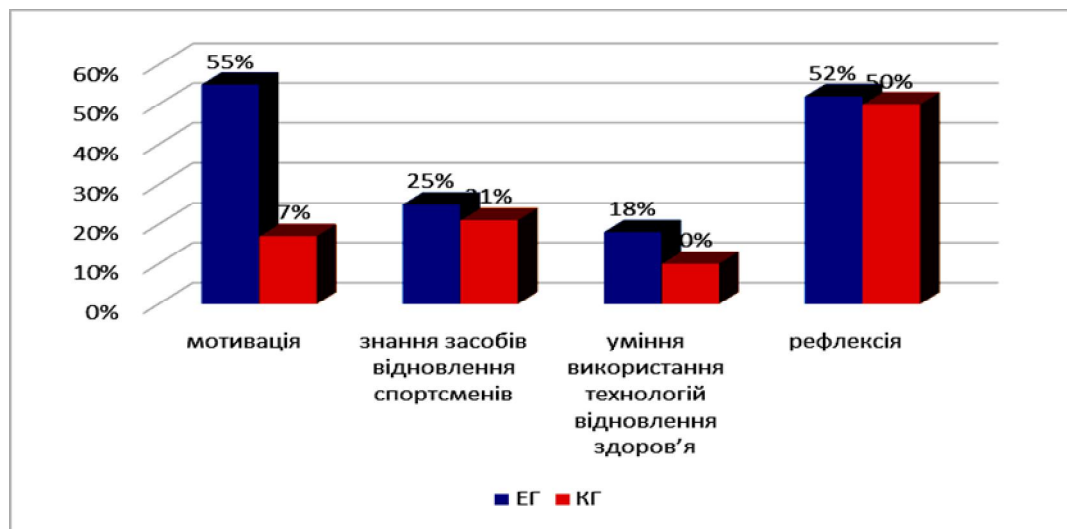

Рис. 1. Динаміка середніх за показниками

Отже, проведений статистичний аналіз результатів педагогічного експерименту підтвердив позитивну динаміку середніх в контрольній і в експериментальних групах.

На основі зіставлення отриманих результатів, їх кількісного статистичного та якісного аналізу виявлено, що реалізація моделі підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до використання здоров'явідновлювальних технологій у професійній діяльності призвела до суттєвих статистично значущих змін у рівнях її розвитку у студентів експериментальної групи. Узагальнення отриманих результатів підтвердило досягання мети дисертаційного дослідження, виконання його завдань та достовірність гіпотези на рівні значущості 0,05.

Висновки. У сучасних умовах реформування освітньої системи України однією з нагальних проблем є підготовка висококваліфікованого фахівця, зокрема сектора фізичної культури і спорту. Випускники університетів фізичної культури і спорту повинні бути готові до професійної діяльності в специфічних умовах, серед яких енергійний характер рухових дій і особливі умови діяльності, що вимагає від них високого рівня сформованості таких якостей, як активність, здатність до адаптації в соціальній та професійній сферах, високий рівень фізіологічних і психологічних можливостей. Тому для випускників університетів фізичної культури і спорту найважливішим завданням є формування умінь використання технологій відновлення здоров'я в професійній діяльності як складової їх професійної компетентності.

Розроблена модель підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту до використання здоров'явідновлювальних технологій у професійній діяльності – це цілісна відкрита система структурних (мета, методологічні підходи, принципи, сутність та структура

готовності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до використання здоров'явідновлювальних технологій у професійній діяльності, рівні її сформованості) і функціональних (практична реалізація формування умінь використання здоров'явідновлювальних технологій у професійній діяльності, оцінювання рівнів готовності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до використання здоров'явідновлювальних технологій у професійній діяльності) компонентів, що знаходяться у взаємозв'язку та взаємодії і спрямовані на забезпечення освітньої діяльності студентів ЗВО спеціальностей галузі ФКіС з метою вирішення завдань якісної спортивно-педагогічної підготовки до професійної діяльності.

Необхідно відзначити, що в сучасній практиці фізкультурних ЗВО ще не склалися загальноприйняті погляди на зміст і технологію навчального процесу з точки зору формування умінь використання технологій відновлення здоров'я фахівців ФКіС у професійній діяльності як на одну з найважливіших цілей вищої фізкультурної освіти, а це значить, що дана проблема вимагає до себе більш пильної уваги і подальшого вивчення.

Список використаної літератури

1. Bielski J. Teoretyczne i metodyczne podstawy efektywności pracy nauczyciela wychowania. Piotrków Trybunalski : Wyd. Filii Kieleckiej WSP w Piotrkowie Tryb.; 2000.
2. Druz V. A., Iermakov S. S., Nosko M. O., Shesterova L. Y., Novitskaya N. A. The problems of students' physical training individualization. *Pedagogics Psychology MedicalBiological Problems of Physical Training and Sports*. 2017. № 21 (2). С. 51–59. doi: 10.15561/18189172.2017.0201
3. Educating the Student Body: Taking Physical Activity and Physical Education to School. 2013 February 1. Available from: [//www.healthypeople.gov/2020/topicsobjectives2020/pdfs/PhysicalActivity.pdf](http://www.healthypeople.gov/2020/topicsobjectives2020/pdfs/PhysicalActivity.pdf).
4. Faulkner G., Dwyer J., Irving H. Specialist or Nonspecialist Physical Education Teachers in Ontario Elementary Schools: Examining Differences in Opportunities for Physical Activity. *The Alberta Journal of Educational Research*. 2008. № 54 (4). P. 407–419.
5. Fogel V.A., Miltenberger R.G., Graves R., Koehler S. The effects of exergaming on physical activity among inactive children in a physical education classroom. *Journal of Applied Behavior Analysis*. 2010. № 43 (4). P. 591–600.
6. Iermakova T.S. Forming a health culture of future teachers in Polish educational establishments. *Physical Education of Students*. 2014. № 18 (5). P. 14–19. doi: 10.15561/20755279.2014. 0503
7. Podrigalo I., Iermakov S., Rovnaya O., Zukow W., Nosko M. Peculiar features between the studied indicators of the dynamic and interconnections of mental workability of students. *Journal of Physical Education and Sport*. 2016. № 16 (4). P. 1211–1218. doi: 10.7752/jpes.2016.04193
8. Voinar I. Problems and Tendencies of Professionals Education in Physical Culture Area. *Physical Education and Sport Pedagogy*. 2011. № 17 (1). P. 44–50.
9. Степанченко Н. І. Система професійної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання у вищих навчальних закладах: дис. ... д-ра пед. наук. Луцьк, 2017.
10. Сущенко Л. П. Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах. Дис.... докт. пед. наук. Київ, 2003.

RESULTS OF EXPERIMENTAL TRAINING OF FUTURE PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS TEACHERS FOR THE USE OF MODERN TECHNOLOGIES IN FUTURE PROFESSIONAL ACTIVITY

Tverdokhliebova Yuliia

Postgraduate Student

Shevchenko National University «Chernihiv Collegium»

Krasilov Andrii

Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lekturer of Theory and Methodology of Physical Education Department

Sumy State A. S. Makarenko Pedagogical University

Introduction. *An important issue is the training of future physical education and sports teachers in the process of professional skills-building in the use of modern technologies for health restoration in future professional activity.*

The purpose *of the article is to reveal the results of experimental training of future physical education and sports teachers for the use of modern technologies for health restoration in future professional activity.*

Methods. Analysis and synthesis, surveys (questionnaires, interviews), pedagogical observation, pedagogical experiment, pedagogical testing, anthropometric measurements, mathematical processing of the obtained data.

Results. The model reflecting the process of skills-building of using health restoration technologies of physical education and sports (PES) teachers in professional activity in the conditions of free economic zone was developed taking into account special rehabilitation measures (four groups of tools: pedagogical, psychological, hygienic, medical-biological) and includes methodological approaches, components readiness for use of technologies of restoring the health of PES teachers in professional activity and stages which allows its technologicalization. The authors identified the following pedagogical conditions that contribute of skills-building in the use of health restoration technologies of PES teachers in professional activities: independent educational activity to study modern technologies for restoring the health of PES teachers and their reflection; pedagogical support of the individual choice of technologies for health restoration the of PES teachers in the process of integration theory and practice; end-to-end production practice and introduction of integrated special courses « Health restoration technologies of PES teachers».

Conclusion. The results indicate that the technology for the skills-building in the use of health restoration technologies of physical education and sports teachers in professional activities, based on the implementation of a specially developed model, is essential for the training of future physical education and sports teachers.

Key words: professional training; future specialists in physical education and sports; ability to use health restoration technologies; pedagogical conditions; readiness; pedagogical experiment.

References

1. Bielski J. (2000). Teoretyczne i metodyczne podstawy efektywności pracy nauczyciela wychowania. Theoretical and methodological foundations of the effectiveness of the education teacher's work]. Piotrków Trybunalski: Wyd. Filii Kieleckiej WSP w Piotrkowie Tryb. [in Polish].
2. Druz V. A., Iermakov S. S., Nosko M. O., Shesterova L. Y., & Novitskaya N. A. (2017). The problems of students' physical training individualization. *Pedagogics Psychology MedicalBiological Problems of Physical Training and Sports*, 21 (2), 51-9. doi: 10.15561/18189172.2017.0201
3. Educating the Student Body: Taking Physical Activity and Physical Education to School (2013). Retrieved from //www.healthypeople.gov/2020/topicsobjectives2020/pdfs/PhysicalActivity.pdf.
4. Faulkner G., Dwyer J., & Irving H. (2008). Specialist or Nonspecialist Physical Education Teachers in Ontario Elementary Schools: Examining Differences in Opportunities for Physical Activity. *The Alberta Journal of Educational Research*, 54 (4), 407-19.
5. Fogel V. A., Miltenberger R. G., Graves R., & Koehler S. (2010). The effects of exergaming on physical activity among inactive children in a physical education classroom. *Journal of Applied Behavior Analysis*, 43 (4), 591-600.
6. Iermakova T. S. (2014). Forming a health culture of future teachers in Polish educational establishments. *Physical Education of Students*, 18 (5), 14-9. doi: 10.15561/20755279.2014. 0503
7. Podrigalo I., Iermakov S., Rovnaya O., Zukow W., & Nosko M. (2016). Peculiar features between the studied indicators of the dynamic and interconnections of mental workability of students. *Journal of Physical Education and Sport*, 16 (4), 1211-8. doi: 10.7752/jpes.2016.04193
8. Voinar I. (2011). Problems and Tendencies of Professionals Education in Physical Culture Area. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 17 (1), 44-50.
9. Stepanchenko N. I. (2017). Systema profesiinoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv fizychnoho vykhovannia u vyshchikh navchalnykh zakladakh. [The system of professional training of future physical education teachers in higher educational institutions]. (Candidate's thesis). Lutsk. [in Ukrainian].
10. Sushchenko L. P. (2003). Teoretyko-metodolohichni zasady profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv fizychnoho vykhovannia ta sportu u vyshchikh navchalnykh zakladakh. [Theoretical and methodological principles of professional training of future specialists in physical education and sports in higher educational institutions]. (Candidate's thesis). Kyiv. [in Ukrainian].

Отримано редакцією 29.12.2020 р.